

TECHNIK WETERYNARII**324002****KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE**

ROL.11. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt

ROL.12. Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik weterynarii powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych:

- 1) w zakresie kwalifikacji ROL.11. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt:
 - a) prowadzenia chowu zwierząt gospodarskich i domowych,
 - b) wykonywania zabiegów inseminacyjnych u zwierząt gospodarskich i domowych;
- 2) w zakresie kwalifikacji ROL.12. Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych:
 - a) wykonywania weterynaryjnych czynności pomocniczych w diagnozowaniu, profilaktyce i leczeniu chorób zwierząt,
 - b) wykonywania czynności w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I KRYTERIA WERYFIKACJI TYCH EFEKTÓW

Do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji ROL.11. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt jest niezbędne osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia:

ROL.11. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt	
ROL.11.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia przepisy określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz dotyczące ergonomii	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii obowiązujące w zawodzie 2) wyjaśnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz z ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią stosowane w aktach prawnych 3) opisuje warunki bezpiecznego wykonywania zadań zawodowych 4) przedstawia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska

<p>2) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w miejscach pracy i podczas wykonywania zadań zawodowych2) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy3) odczytuje informacje wynikające ze znaków zakazu, nakazu, ostrzegawczych, ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnałów alarmowych4) rozpoznaje środki gaśnicze po ich wyglądzie i oznakowaniu5) używa środków gaśniczych zgodnie z ich przeznaczeniem i instrukcją użycia
<p>3) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none">1) omawia zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska2) dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zorganizowania poszczególnych stanowisk pracy3) monitoruje sprawność sprzętu oraz instalacji elektrycznej na stanowisku pracy
<p>4) identyfikuje zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) omawia czynniki szkodliwe, niebezpieczne i uciążliwe występujące w środowisku pracy, w tym podczas kontaktu ze zwierzętami, obsługi maszyn, sprzętu i narzędzi, kontaktu z materiałem biologicznym oraz substancjami chemicznymi2) omawia skutki działania na organizm człowieka czynników szkodliwych, niebezpiecznych i uciążliwych występujących w środowisku pracy3) wskazuje sposoby ograniczenia negatywnego wpływu czynników szkodliwych, niebezpiecznych i uciążliwych na organizm człowieka występujących w środowisku pracy4) opisuje objawy chorób zawodowych najczęściej występujących w zawodzie5) przedstawia zasady postępowania w przypadku wystąpienia choroby zawodowej6) dobiera środki dezynfekcyjne do wybranych czynników zakaźnych związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt7) oblicza stężenia procentowe roztworów środków dezynfekujących stosowanych w ognisku choroby zakaźnej

5) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej na stanowisku pracy 2) dobiera środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju zagrożeń występujących podczas wykonywanych zadań zawodowych 3) opisuje zasady używania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywanych zadań zawodowych 4) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej przy zwalczaniu chorób zakaźnych, np. rękawiczki, fartuchy, maski, buty ochronne, okulary ochronne, kombinezony
6) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy obserwowanych u niego objawów 3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku 4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej 5) powiadamia odpowiednie służby 6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiżdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie 7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar 8) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji

ROL.11.2. Podstawy anatomii i fizjologii zwierząt gospodarskich i domowych

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozpoznaje budowę układów i narządów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia: <ol style="list-style-type: none"> a) bydło domowe, świnie, owce, kozy, konie b) drób (kury, kaczki, gęsi, indyki) c) zajęczaki (króliki) d) zwierzęta dzikie utrzymywane w warunkach fermowych (jelenie szlachetne, jelenie sika, daniele, strusie) – zwane dalej w niniejszej podstawie programowej „zwierzętami gospodarskimi” 2) rozróżnia zwierzęta domowe 3) wyjaśnia pojęcia dotyczące terminologii stosowanej w zakresie weterynarii i anatomii zwierząt 4) stosuje obowiązujące polskie mianownictwo anatomiczne w zakresie mian ogólnych, położenia i kierunku, części i okolic ciała oraz poszczególnych układów anatomicznych 5) opisuje charakterystyczne cechy budowy poszczególnych narządów i struktur anatomicznych zwierząt gospodarskich i domowych

	<ol style="list-style-type: none">6) rozpoznaje poszczególne narządy i struktury anatomiczne zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty7) opisuje wzajemne przestrzenne położenie narządów i układów w poszczególnych okolicach ciała zwierząt gospodarskich i domowych8) wskazuje okolice i punkty topograficzne ciała u zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty9) wskazuje położenie narządów u zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty10) wskazuje przebieg ważniejszych naczyń krwionośnych i nerwów głowy, szyi i kończyn u zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty11) wskazuje rozmieszczenie węzłów chłonnych u poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty12) dobiera właściwe narzędzia do rodzaju preparowanych tkanek zwierzęcych13) przygotowuje narządy i tkanki poszczególnych układów anatomicznych zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, z zastosowaniem właściwej techniki14) rozpoznaje tkanki zwierzęce na preparatach mikroskopowych na podstawie opisu, na schematach, mikrofotografii, na podstawie charakterystycznych cech budowy zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty
2) porównuje budowę układów i narządów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje charakterystyczne cechy budowy układów anatomicznych zwierząt stanowiące różnice gatunkowe2) opisuje różnice między układami anatomicznymi zwierząt gospodarskich i domowych na podstawie charakterystycznych cech ich budowy3) rozróżnia narządy anatomiczne zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, na podstawie charakterystycznych cech ich budowy, z uwzględnieniem płci, wieku i stanu fizjologicznego4) wskazuje różnice w budowie układów i narządów anatomicznych ssaków i ptaków

<p>3) charakteryzuje przebieg procesów fizjologicznych zachodzących w organizmach zwierząt gospodarskich i domowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa procesy fizjologiczne zachodzące w organizmach zwierząt na podstawie opisu ich przebiegu 2) opisuje przebieg poszczególnych procesów fizjologicznych i działanie organizmu jako całości 3) przedstawia powiązania funkcjonalne między narządami w obrębie układu oraz między układami narządów w obrębie organizmu 4) stosuje procedury obserwacji zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, w celu określenia podstawowych parametrów życiowych i oceny funkcjonowania poszczególnych układów 5) rozróżnia prawidłowe i nieprawidłowe parametry życiowe zwierząt gospodarskich i domowych, z uwzględnieniem gatunku, płci, wieku i stanu fizjologicznego 6) wskazuje różnice w funkcjonowaniu poszczególnych narządów i układów zwierząt gospodarskich i domowych, z uwzględnieniem gatunku, wieku i stanu fizjologicznego
<p>ROL.11.3. Prowadzenie chowu zwierząt gospodarskich i domowych</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) rozróżnia gatunki, rasy, typy użytkowe i kierunki użytkowania zwierząt gospodarskich i domowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej, osobowości, stanu organizmu i produkcji charakterystyczne dla poszczególnych typów oraz kierunków użytkowania zwierząt gospodarskich 2) rozpoznaje typy i kierunki użytkowania zwierząt gospodarskich 3) posługuje się w mowie i piśmie oryginalnymi, pełnymi nazwami popularnych ras zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 4) rozpoznaje popularne rasy zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 5) rozpoznaje umaszczenie zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, owce, kozy, konie, świnie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty
<p>2) określa typ budowy oraz kondycję zwierząt gospodarskich i domowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje charakterystyczne cechy prawidłowej budowy zewnętrznej oraz wad pokroju bydła, koni i świń 2) rozpoznaje prawidłową budowę zewnętrzną oraz wady pokroju zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie i świnie 3) rozpoznaje kondycję wybranych zwierząt: bydła mlecznego oraz bydła opasowego, koni sportowych i ciężkich oraz psów 4) dobiera narzędzia niezbędne do wykonania poszczególnych pomiarów zoometrycznych u bydła i koni

	5) określa masę ciała zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, za pomocą wagi, oraz masę ciała bydła i świń za pomocą taśmy zoometrycznej
3) analizuje zachowania i temperament zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia zależności między poszczególnymi typami zachowań zwierząt gospodarskich i domowych a mechanizmami odpowiedzialnymi za ich wystąpienie 2) wskazuje charakterystyczne cechy poszczególnych typów zachowań zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, owce, kozy, konie, świnie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 3) przedstawia zasady prowadzenia obserwacji zachowania różnych gatunków zwierząt gospodarskich i domowych w celu uzyskania właściwego opisu i rozpoznania 4) rozpoznaje stan fizjologiczny i emocjonalny zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, owce, kozy, konie, świnie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, na podstawie ich zachowania 5) wyjaśnia związki między bodźcami i reakcjami, na podstawie których można przewidzieć zachowanie zwierząt w określonych sytuacjach 6) analizuje zachowania zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, pod względem bodźców niepożądanych i niebezpiecznych 7) określa stan zdrowia zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, na podstawie analizy ich zachowań 8) wyjaśnia wpływ dobrostanu zwierząt na zachowania typowe dla gatunku
4) analizuje wpływ czynników zewnętrznych na dobrostan zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1) podaje przykłady czynników zewnętrznych (fizycznych, chemicznych, biologicznych) wpływających na zdrowie i produktywność zwierząt 2) wyjaśnia na przykładach wpływ utrzymania zwierząt na ich dobrostan
5) stosuje zasady racjonalnego żywienia zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje skład chemiczny pasz oraz znaczenie poszczególnych składników pokarmowych dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania organizmu zwierzęcego 2) opisuje przebieg przemian materii i energii oraz białek, tłuszczów i węglowodanów zachodzących w organizmie zwierzęcym, z uwzględnieniem różnic gatunkowych 3) opisuje czynniki wpływające na skład chemiczny, wartość pokarmową i strawność pasz oraz wyjaśnia ich wpływ na zdrowie, wykorzystanie pasz oraz efekty żywienia zwierząt

	<ol style="list-style-type: none">4) wskazuje charakterystyczne cechy poszczególnych grup pasz oraz dodatków paszowych stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty5) wykazuje zależność między prawidłowymi warunkami konserwowania i przechowywania pasz a ich jakością6) rozpoznaje pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i domowych, zioła, rośliny szkodliwe i trujące oraz zanieczyszczenia pasz domowych na podstawie opisu, na zdjęciach i na podstawie próbek pasz7) ocenia organoleptycznie jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny8) wykazuje zależności między zasadami racjonalnego żywienia zwierząt a zdrowiem, produktywnością i wynikami ekonomicznymi produkcji zwierzęcej9) opisuje systemy żywienia i określania wartości pokarmowej pasz dla przeżuwaczy, koni, świń i drobiu10) bilansuje przykładowe proste dawki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło i świnie, z zachowaniem dopuszczalnych odchyień11) sporządza preliminarz pasz dla zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, w oparciu o podane dane dotyczące grup zwierząt i dziennych dawek pokarmowych12) dobiera składniki karmy dla psów i kotów zgodnie z ich zapotrzebowaniem pokarmowym i specyfiką trawienia
<ol style="list-style-type: none">6) prowadzi, zgodnie z zasadami i przepisami, chów:<ol style="list-style-type: none">a) krów, owiec i kóz – w celu pozyskania mleka,b) zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury – w celu pozyskania mięsac) kur – w celu pozyskania jaj	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje ekologiczne metody chowu zwierząt gospodarskich2) opisuje wpływ chowu zwierząt gospodarskich na środowisko naturalne3) stosuje przepisy prawa krajowego i unijnego w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt4) stosuje przepisy prawa krajowego i unijnego dotyczące ochrony zdrowia zwierząt5) planuje użytkowanie:<ol style="list-style-type: none">a) mleczne zwierząt gospodarskich, takich jak: krowy, owce i kozyb) mięsne zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, świnie, owce, kozy i kuryc) nieśne kur z uwzględnieniem konieczności spełnienia wymagań weterynaryjnych6) układa plan żywieniowy dla grup wiekowych i technologicznych zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, z wykorzystaniem aktualnie stosowanych metod i technik

	<ol style="list-style-type: none">7) układa plan żywienia dla grup wiekowych zwierząt gospodarskich zgodnie z zapotrzebowaniem pokarmowym8) planuje warunki transportu zwierząt9) wskazuje różnice między ekologicznym a konwencjonalnym chowem zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury10) opisuje warunki przechowywania i stosowania nawozów naturalnych stałych i płynnych11) opisuje zasady rejestracji zwierząt i terminy na dokonanie zgłoszeń zdarzeń dotyczących zwierząt do komputerowej bazy danych zwierząt lądowych zgodnie z przepisami prawa12) opisuje obowiązki właścicieli lub posiadaczy zwierząt dotyczące warunków zaopatrzenia zwierząt w dokument identyfikacyjny oraz prowadzenia odpowiedniej dokumentacji w siedzibie stada13) kolczykuje bydło, owce, kozy14) opisuje sposób znakowania zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, świnie, owce, kozy, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty
7) wykonuje zabiegi specjalne	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje metody, techniki i procedury przeprowadzania dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji w miejscach przebywania zwierząt gospodarskich i domowych2) wskazuje czynniki naruszające warunki higieniczne pomieszczeń inwentarskich i hodowlanych3) rozpoznaje gryzonie oraz insekty naruszające warunki higieniczne pomieszczeń4) przygotowuje roztwory biobójcze zgodnie z instrukcją producenta5) wykonuje zabiegi dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji w miejscach utrzymywania zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, świnie, kury, oraz zwierząt domowych6) stosuje środki ochrony indywidualnej w ognisku choroby zakaźnej, np. rękawiczki, fartuchy, maski, buty ochronne, okulary ochronne, kombinezony
8) wykonuje poskramianie zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none">1) omawia rodzaje poskramiania zwierząt, np. manualne lub przy użyciu odpowiednich narzędzi2) stosuje techniki poskramiania zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, owce, kozy, konie, świnie, oraz zwierząt domowych, takich jak: koty, psy, ptaki3) rozpoznaje sprzęt i narzędzia wykorzystywane do poskramiania zwierząt gospodarskich i domowych

9) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje rodzaje zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt2) stosuje techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty3) ocenia stan zwierzęcia na podstawie wyglądu, postawy i zachowania4) dobiera zabieg pielęgnacyjny do stanu zdrowia zwierzęcia5) opracowuje harmonogram cyklicznych zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty6) wymienia sprzęt, narzędzia i materiały wykorzystywane do zabiegów pielęgnacyjnych skóry, sierści, racic, kopyt, pazurów i jamy ustnej7) dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych:<ol style="list-style-type: none">a) skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła,b) skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u konic) skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u zwierząt domowych, takich jak: psy, koty
10) wykonuje zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje rodzaje, cel i częstotliwość wykonywania zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich i domowych2) dobiera zabiegi zootechniczne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierząt, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, psy, koty3) opisuje aktualnie stosowane metody i techniki wykonywania poszczególnych zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich i domowych4) sporządza terminarz wykonania planowanych zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury5) wymienia sprzęt, narzędzia i materiały wykorzystywane do zabiegów zootechnicznych zwierząt gospodarskich i domowych6) dobiera sprzęt, narzędzia i materiały niezbędne do wykonania poszczególnych zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury7) dobiera techniki wykonywania zabiegów zootechnicznych do gatunku zwierzęcia i rodzaju zabiegu

ROL.11.4. Prowadzenie rozrodu i inseminacji zwierząt gospodarskich i domowych	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) charakteryzuje budowę i fizjologię układu rozrodczego samca i samicy zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje budowę anatomiczną, topografię oraz funkcje układu rozrodczego samca i samicy zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, z uwzględnieniem różnic gatunkowych 2) porównuje budowę układów i narządów rozrodczych samca i samicy poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 3) analizuje fizjologię rozmnażania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 4) analizuje fizjologię ciąży poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 5) analizuje fizjologię porodu poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 6) preparuje narządy układu rozrodczego samca i samicy z zastosowaniem technik preparacyjnych 7) rozpoznaje narządy i struktury anatomiczne oraz topografię układu rozrodczego samca i samicy, np. na rysunkach, schematach, zdjęciach i materiale prosektoryjnym 8) omawia wpływ układu dokrewnego i nerwowego na funkcjonowanie układu rozrodczego samca i samicy 9) przedstawia na schematach wpływ hormonów na dojrzałość hodowlaną i rozplodową samca i samicy 10) opisuje przebieg cykli płciowych u krowy, owcy, kozy, kłaczy, suki, kotki 11) opisuje oogenezę i spermatogenezę oraz budowę komórki jajowej i plemnika 12) opisuje przebieg zapłodnienia 13) wymienia etapy rozwoju zarodka i płodu krowy, kłaczy, suki 14) przedstawia budowę i funkcję błon płodowych 15) omawia wpływ czynników środowiskowych na przebieg ciąży

2) planuje rozród zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none">1) stosuje terminologię z zakresu rozrodu zwierząt gospodarskich i domowych2) podaje parametry rozrodu zwierząt gospodarskich i domowych3) dobiera zwierzęta gospodarskie, takie jak: bydło, konie, świnie, do kojarzeń i krzyżowań zgodnie z kryteriami doboru4) omawia zasady przygotowania zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, do okresu rozplodowego5) planuje terminy pokryć i porodów u samic zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty6) planuje termin zasuszenia i porodu na podstawie terminu krycia lub sztucznego unasienniania oraz przeprowadzonej obserwacji zwierząt gospodarskich i domowych7) planuje terminy krycia lub sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich, takich jak: krowy, klacze i lochy, oraz samic zwierząt domowych, takich jak: suki, kotki, na podstawie norm, przebiegu porodu i stanu zdrowia
3) stosuje zasady pracy hodowlanej zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none">1) wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu hodowli zwierząt gospodarskich2) wymienia zadania instytucji odpowiedzialnych za prowadzenie hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich3) opisuje cele i etapy pracy hodowlanej zwierząt gospodarskich4) wyjaśnia wpływ czynników środowiskowych na postęp hodowlany zwierząt gospodarskich5) opisuje wartość hodowlaną i użytkową zwierząt gospodarskich, metody osiągania celu hodowlanego i zakres oceny wartości użytkowej zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, bydło, konie6) wyjaśnia sposób prowadzenia oceny genetycznej bydła7) omawia sposób wyboru samców na reproduktorów i samic na matki8) planuje i prowadzi rozród zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, świnie, owce, kozy, kury, konie, na podstawie informacji zawartych w dokumentach hodowlanych, np. świadectwach zootechnicznych9) wskazuje czynności wykonywane podczas hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty, na podstawie przepisów prawa

4) charakteryzuje niepłodność samic i samców zwierząt gospodarskich	<ol style="list-style-type: none">1) definiuje i oblicza wskaźniki określające płodność i plenność zwierząt gospodarskich2) wskazuje przyczyny obniżonej płodności, niepłodności u samic i samców3) ocenia płodność samca i samicy na podstawie wskaźników i wyników badań4) ocenia przydatność zwierząt do rozrodu5) wymienia objawy patologiczne mające wpływ na obniżoną płodność, jałowość lub niepłodność samic6) wymienia objawy patologiczne decydujące o nieprzydatności samca do rozplodu7) omawia sposoby skutecznego zapobiegania niepłodności samic i samców
5) charakteryzuje metody krycia naturalnego zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none">1) wskazuje sposoby i metody zwiększania płodności i plenności zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych2) opisuje metody i techniki wywoływania rui u samic zwierząt gospodarskich3) omawia kryteria wyboru samców zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty do krycia naturalnego4) rozpoznaje charakterystyczne objawy rui u samic zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty5) rozpoznaje charakterystyczne objawy popędu płciowego u samców zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty6) wskazuje optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui7) opisuje metody krycia naturalnego zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty8) opisuje przebieg aktu krycia u zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty,9) przedstawia wymagania weterynaryjne dla punktu kopulacyjnego dla koni, określone w przepisach dotyczących organizacji hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich10) wypełnia, zgodnie z przepisami dotyczącymi hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, świadectwa pokryć samic zwierząt11) wymienia zasady przechowywania i obiegu dokumentów, świadectw pokryć samic zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych

	12) opisuje choroby zwierząt przenoszone drogą płciową, np. brucelozę bydła, wirusowe zapalenie tętnic u koni, zakaźne zapalenie macicy u kłaczy (CEM), chorobę rzęsistkową bydła, wirusową biegunkę bydła (BVD), zakaźne zapalenie nosa i tchawicy bydła, otręt bydła (IBR/IPV), chlamydiozę, toksoplazmozę
6) omawia rolę biotechnologii w rozrodzie zwierząt gospodarskich i domowych	1) omawia przykłady zastosowania metod biotechnologii w rozrodzie zwierząt gospodarskich i domowych 2) opisuje metody regulacji płci zwierząt gospodarskich i domowych 3) wyjaśnia mechanizm pozaustrojowej produkcji zarodków 4) omawia etapy przebiegu transferu zarodków u bydła 5) omawia proces kriokonserwacji gamet i zarodków
7) wykonuje na fantomie zabiegi inseminacji u zwierząt gospodarskich	1) omawia wpływ utrzymania i użytkowania samców na jakość nasienia 2) opisuje zasady, metody i techniki pobierania nasienia od knura, tryka, buhaja, ogiera, psa, kocura, koguta 3) opisuje procedury postępowania z pobranym nasieniem 4) omawia zasady wykorzystania nasienia zwierząt gospodarskich oraz jego przechowywania i wprowadzania do obrotu, na podstawie przepisów dotyczących hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich 5) dobiera nasienie buhaja i knura do planowanego zabiegu sztucznego unasienniania 6) dobiera dawcę nasienia na podstawie świadectw zootechnicznych, katalogów buhajów i knurów 7) stosuje karty kontroli weterynaryjnej dotyczącej przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura na podstawie przepisów weterynaryjnych 8) przeprowadza z posiadaczem samic bydła i świń wywiad inseminacyjny, zgodnie z przepisami dotyczącymi hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich 9) określa termin unasienniania krowy i lochy, na podstawie danych z wywiadu inseminacyjnego, objawów rujowych 10) rozróżnia sprzęt, narzędzia i materiały stosowane w unasiennianiu krowy i lochy 11) dobiera sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu unasienniania krowy i lochy 12) wykonuje na fantomie zabieg unasienniania krowy i lochy zgodnie techniką inseminacyjną 13) prowadzi i archiwizuje dokumentację związaną z wykonywaniem zabiegów unasienniania krowy i lochy

8) charakteryzuje patologie ciąży, porodu i okresu poporodowego u zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje najczęstsze przyczyny nieprawidłowego rozwoju zarodka i płodu, poronień oraz przedwczesnych porodów u zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, świnie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 2) opisuje sposoby zapobiegania poronieniom i przedwczesnym porodom 3) omawia zasady postępowania w przypadku poronienia u zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, świnie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty 4) wskazuje przeszkody porodowe ze strony matki i płodu 5) rozpoznaje i opisuje prawidłowe i nieprawidłowe ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, świnie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty
9) sprawuje opiekę nad samicami zwierząt w okresie ciąży, w czasie porodu i w okresie poporodowym	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje objawy fizjologiczne ciąży i porodu u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych 2) rozpoznaje ciążę u zwierząt gospodarskich i domowych metodami manualnymi i za pomocą urządzeń diagnostycznych 3) omawia zasady opieki nad ciężarną samicą zwierząt gospodarskich, taką jak: krowa, klacz, locha, oraz zwierząt domowych, taką jak: suka, kotka 4) określa typy porodu na podstawie jego przebiegu 5) dobiera sprzęt, narzędzia i środki niezbędne do udzielanej pomocy bezkrwawej 6) wykonuje czynności pomocnicze weterynaryjne podczas zabiegów położniczych i zabiegów krwawych u różnych gatunków zwierząt 7) opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy nowonarodzonym zwierzętom gospodarskim i domowym 8) opisuje schorzenia samic w okresie okołoporodowym oraz schorzenia noworodków u różnych gatunków zwierząt
ROL.11.5 Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: <ol style="list-style-type: none"> a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych

d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie	d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)	1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu 2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku
3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru)	1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi 2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) 3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko 4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze 5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia 3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób 4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi 5) stosuje zwroty i formy grzecznościowe 6) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji

<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)</p> <p>2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym</p> <p>3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym</p> <p>4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację</p>
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem obcym nowożytnym</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego</p> <p>2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe</p> <p>3) korzysta z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy</p> <p>5) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa</p> <p>6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
<p>ROL.11.6. Kompetencje personalne i społeczne</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) przestrzega zasad kultury i etyki w związku z realizacją zadań zawodowych</p>	<p>1) wyjaśnia, czym jest zasada (norma, reguła) moralna i podaje przykłady zasad (norm, reguł) moralnych</p> <p>2) rozróżnia etyczne i nieetyczne zachowania w zawodzie</p> <p>3) stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku</p> <p>4) interpretuje odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska</p>
<p>2) analizuje własną kreatywność i otwartość na zmiany</p>	<p>1) określa możliwości wykorzystania własnej kreatywności w wykonywaniu zadań zawodowych</p> <p>2) opisuje proces wprowadzania zmiany</p> <p>3) działa w sytuacji zmiany (np. warunków pracy, stanu zwierzęcia, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych)</p> <p>4) przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady</p>

3) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy w zawodzie 2) omawia czynniki stresogenne 3) opisuje konsekwencje długotrwałego pozostawania pod wpływem stresu 4) określa najczęściej stosowane techniki radzenia sobie ze stresem i obniżania jego poziomu 5) opisuje różne formy zachowań asertywnych w radzeniu sobie ze stresem
4) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje umiejętności i kompetencje zawodowe 2) uzasadnia znaczenie kształcenia ustawicznego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych 3) planuje ścieżkę własnego rozwoju na podstawie analizy własnych kompetencji i umiejętności zawodowych 4) dobiera formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości 5) uzasadnia konieczność maksymalnego wykorzystania umiejętności zawodowych w celu podwyższenia jakości opieki weterynaryjnej, dobrostanu zwierząt i zdrowia publicznego
5) przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania i przesyłania danych osobowych 2) przechowuje dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 3) przedstawia konsekwencje wynikające z naruszenia tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 4) omawia znaczenie przestrzegania zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych
6) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej 2) właściwie interpretuje mowę ciała w komunikacji 3) stosuje aktywne metody słuchania 4) udziela odpowiedzi językiem zrozumiałym, odpowiednim do sytuacji 5) współpracuje z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia publicznego
ROL.11.7. Organizacja pracy małych zespołów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia metody i techniki pracy w grupie najskuteczniejsze w pracy w zawodzie 2) uzasadnia celowość planowania pracy zespołu wykonującego przydzielone zadania w zawodzie 3) planuje wykonanie zadania zgodnie z dokonaną oceną możliwości finansowych i w określonym czasie 4) wyznacza jasno określone cele pracy zespołu w zależności od rodzaju wykonywanej pracy zespołowej

	<ol style="list-style-type: none">5) analizuje kompetencje poszczególnych członków zespołu do wykonania zadania6) dobiera członków do zespołu zgodnie z ich kompetencjami
2) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none">1) przedstawia strategię kierowania zespołem2) wskazuje cechy skutecznego menedżera i lidera grupy3) opisuje zakres obowiązków kierownika zespołu realizującego przydzielone zadanie4) wyznacza kolejne etapy pracy zespołu wykonującego przydzielone zadanie5) kieruje pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy6) ocenia przebieg wykonywanego zadania, wyciąga wnioski i dokonuje zmian w jego przebiegu7) motywuje członków zespołu do efektywnego wykonywania przydzielonych zadań8) przewiduje konsekwencje podejmowanych decyzji w kierowaniu pracą zespołu
3) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy	<ol style="list-style-type: none">1) podaje przykłady wpływu postępu technicznego na doskonalenie jakości pracy w zawodzie2) wyszukuje informacje na temat stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy3) wskazuje argumenty za wykorzystaniem i przeciw wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w wykonywanej pracy4) podaje przykłady wpływu właściwej i niewłaściwej organizacji pracy zespołu na osiągnięte efekty5) planuje wyposażenie stanowiska pracy w nowoczesne rozwiązania techniczne (sprzęt, narzędzia)
4) korzysta z usług instytucji i organizacji działających na rzecz wsi i rolnictwa	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia instytucje i organizacje działające na rzecz wsi i rolnictwa2) wyszukuje informacje udostępniane przez instytucje i organizacje działające na rzecz wsi i rolnictwa3) opisuje zakres usług oferowanych przez instytucje i organizacje działające na rzecz wsi i rolnictwa w kontekście możliwości ich wykorzystania

Do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji ROL.12. Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych jest niezbędne osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia:

ROL.12. Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych	
ROL.12.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1) opisuje zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 2) dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zorganizowania poszczególnych stanowisk pracy zgodnie z przepisami prawa 3) monitoruje sprawność sprzętu oraz instalacji elektrycznej na stanowisku pracy
2) identyfikuje zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych	1) opisuje czynniki szkodliwe, niebezpieczne i uciążliwe występujące najczęściej w środowisku pracy 2) przedstawia negatywne skutki działania na organizm człowieka czynników niebezpiecznych i uciążliwych występujących w środowisku pracy 3) opisuje reakcje organizmu po spożyciu alkoholu lub innego środka odurzającego oraz wpływ na wykonywanie pracy 4) wskazuje sposoby ograniczenia negatywnego wpływu czynników szkodliwych, niebezpiecznych i uciążliwych na organizm człowieka występujących w środowisku pracy 5) opisuje objawy chorób zawodowych najczęściej występujących u pracowników 6) przedstawia zasady postępowania w przypadku wystąpienia choroby zawodowej
3) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych	1) opisuje poszczególne środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, z uwzględnieniem obowiązującej klasyfikacji 2) rozpoznaje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, na podstawie opisu, na rysunku, bezpośrednio 3) dobiera środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych zadań 4) opisuje ogólne i szczegółowe zasady używania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywanych zadań zawodowych 5) określa ogólne i szczegółowe zasady postępowania ze środkami ochrony indywidualnej i zbiorowej po ich użyciu, zgodnie z przepisami prawa

4) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy obserwowanych u niego objawów 3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku 4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej 5) powiadamia odpowiednie służby 6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie 7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar 8) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji
ROL.12.2. Wykonywanie czynności pomocniczych w diagnozowaniu chorób zwierząt	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przeprowadza wywiad z posiadaczem zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje zasady przeprowadzania wywiadu z posiadaczem zwierząt 2) wykonuje opis zwierzęcia zgodnie z planem badania klinicznego 3) planuje przebieg wywiadu z posiadaczem zwierzęcia w celu uzyskania informacji niezbędnych do podjęcia czynności lekarsko-weterynaryjnych 4) ustala istotne pytania, jakie należy zadać posiadaczowi zwierzęcia dotyczące stanu zdrowia i warunków utrzymania zwierzęcia 5) analizuje uzyskane informacje pod względem przydatności do postawienia diagnozy przez lekarza weterynarii 6) wyciąga wnioski z uzyskanych informacji dotyczących stanu zdrowotnego zwierzęcia i potrzeby udzielenia pomocy lekarsko-weterynaryjnej
2) wykonuje badania fizykalne zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje wykonanie badania fizykalnego zwierząt gospodarskich i domowych 2) rozróżnia sprzęt służący do wykonywania badań fizykalnych zwierząt gospodarskich i domowych na podstawie opisu, na zdjęciach i bezpośrednio 3) posługuje się sprzętem służącym do planowanego badania zgodnie z jego przeznaczeniem 4) dezynfekuje sprzęt diagnostyczny zgodnie z procedurami

	<ol style="list-style-type: none">5) omawia sposoby i metody badań fizykalnych zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty6) dobiera metody badań fizykalnych do gatunku zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty7) wykonuje badanie fizykalne u zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty8) omawia procedurę badania fizykalnego u zwierząt gospodarskich i domowych9) wskazuje punkty topograficzne oraz położenia narządów ważne diagnostycznie u zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty10) podaje parametry uzyskane w wyniku badania fizykalnego u zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty11) rozróżnia prawidłowe i patologiczne wyniki badań fizykalnych zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty12) omawia wyniki badań fizykalnych zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty
<p>3) udziela pierwszej pomocy zwierzętom gospodarskim i domowym w przypadkach:</p> <ol style="list-style-type: none">a) niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym z zagrożeniem życiab) zadławieniac) zranienia lub złamania	<ol style="list-style-type: none">1) omawia stany zagrożenia życia zwierząt2) rozpoznaje objawy wskazujące na wystąpienie zagrożenia życia zwierząt3) układa zwierzę domowe w odpowiedniej pozycji4) zakłada sondę żołądkowo-jelitową u bydła i koni5) tamuje krwotoki6) rozróżnia rodzaje opatrunków stosowanych w weterynarii podczas udzielania pierwszej pomocy7) zakłada opatrunki, np. opatrunki głowy i uszu, opatrunki klatki piersiowej, brzucha, miednicy, opatrunki obwodowych części ciała
<p>4) charakteryzuje urządzenia diagnostyczne w badaniu zwierząt</p>	<ol style="list-style-type: none">1) rozróżnia urządzenia diagnostyczne wykorzystywane do badania zwierząt, np. ultrasonograf (USG), elektrokardiograf (EKG), rentgen (RTG), analizator hematologiczny, analizator biochemiczny, analizator moczu, mikroskop optyczny2) dobiera urządzenia diagnostyczne do wykonywanych badań dodatkowych3) przygotowuje zwierzęta do badań z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych, np. ultrasonografu (USG), elektrokardiografu (EKG), rentgena (RTG)

5) wykonuje czynności pomocnicze związane z pobieraniem, utrwalaniem i przechowywaniem materiału do badań laboratoryjnych	1) omawia kierunki badań laboratoryjnych 2) dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do rodzaju pobranego od zwierząt gospodarskich i domowych materiału biologicznego 3) pobiera materiał biologiczny od zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: koty i psy, zgodnie z Dobrą Praktyką Laboratoryjną 4) utrwała i pakuje materiał biologiczny do badań laboratoryjnych zgodnie z Dobrą Praktyką Laboratoryjną 5) organizuje transport pobranych prób laboratoryjnych do wyznaczonych punktów diagnostycznych 6) sporządza dokumentację laboratoryjną, np. protokoły, skierowania na badania
6) wykonuje czynności pomocnicze związane z badaniami laboratoryjnymi materiału biologicznego	1) dobiera sprzęt i urządzenia laboratoryjne do rodzaju wykonywanych badań 2) wykonuje poszczególne rodzaje badań laboratoryjnych: a) badanie krwi: morfologiczne, rozmaz krwi i biochemiczne b) badanie moczu c) badanie parazytologiczne d) badanie bakteriologiczne e) badanie mikologiczne f) badanie serologiczne – zgodnie z procedurami 3) sporządza dokumentację wyników wykonanych badań laboratoryjnych 4) analizuje wyniki badań laboratoryjnych
7) charakteryzuje czynności pomocnicze w trakcie badania sekcyjnego zwłok zwierząt gospodarskich i domowych	1) omawia oznaki śmierci zwierząt gospodarskich i domowych 2) rozpoznaje narzędzia sekcyjne 3) dobiera narzędzia sekcyjne do rodzaju sekcji 4) wykonuje, pod nadzorem lekarza weterynarii, czynności pomocnicze podczas sekcji zwłok zwierząt gospodarskich i domowych 5) stosuje procedury pobierania prób do badań laboratoryjnych zgodnie ze zleceniem lekarza obducenta 6) sporządza protokoły przebiegu sekcji zwłok zwierząt gospodarskich i domowych

ROL.12.3. Wykonywanie czynności pomocniczych związanych z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) charakteryzuje choroby zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia czynniki etiologiczne chorób zwierząt gospodarskich i domowych, uwzględniając podział na czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne 2) wyjaśnia wpływ czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia zmian patomorfologicznych i fizjopatologicznych 3) dokonuje podziału chorób zwierząt na jednostki zakaźne, niezakaźne, pasożytnicze i metaboliczne 4) opisuje objawy chorób zakaźnych, niezakaźnych, pasożytniczych i metabolicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych 5) wyjaśnia mechanizmy szerzenia się chorób zwierzęcych i odzwierzęcych 6) stosuje profilaktykę zgodnie z kalendarzem szczepień i odrobaczeń u zwierząt gospodarskich i domowych
2) charakteryzuje weterynaryjne produkty lecznicze, wyroby i materiały medyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu farmakologii weterynaryjnej 2) opisuje postacie leków stosowane w profilaktyce oraz leczeniu chorób zwierząt 3) interpretuje treści zawarte na ulotkach informacyjnych produktów leczniczych 4) rozróżnia wyroby i materiały medyczne stosowane w leczeniu zwierząt 5) opisuje właściwości i wskazanie pasz leczniczych 6) omawia zasady przechowywania weterynaryjnych produktów leczniczych, wyrobów i materiałów medycznych zgodnie ze wskazaniami producenta 7) segreguje odpady medyczne zgodnie z procedurami
3) podaje leki pod nadzorem lekarza weterynarii	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje drogi podawania leków zwierzętom gospodarskim i domowym 2) oblicza dawkę leku zgodnie z informacją na ulotce 3) dobiera sprzęt weterynaryjny potrzebny do podania leku 4) podaje bydłu, psom i kotom leki zgodnie z procedurą
4) wykonuje czynności pomocnicze podczas zabiegów profilaktycznych, leczniczych i chirurgicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje kolejność wykonywanych czynności związanych z przygotowaniem zwierząt do zabiegów profilaktycznych, leczniczych i chirurgicznych 2) poskramia zwierzęta w celu przygotowania ich do zabiegów leczniczych, profilaktycznych i chirurgicznych 3) opisuje zakres czynności pomocniczych wykonywanych przez technika weterynarii podczas zabiegów profilaktycznych, leczniczych i chirurgicznych

	<ol style="list-style-type: none">4) dobiera narzędzia oraz materiały medyczne do planowanych zabiegów profilaktycznych, leczniczych i chirurgicznych5) przygotowuje narzędzia oraz materiały medyczne do wykonywanych zabiegów profilaktycznych, leczniczych i chirurgicznych zgodnie z procedurami
5) monitoruje stan zdrowia zwierząt gospodarskich i domowych w trakcie leczenia	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje zasady opieki nad zwierzętami gospodarskimi i domowymi leczonymi w warunkach ambulatoryjnych i stacjonarnych2) monitoruje stan zdrowia zwierząt domowych, takich jak: pies, kot, z wykorzystaniem monitorów weterynaryjnych3) sprawuje opiekę nad zwierzętami leczonymi w warunkach ambulatoryjnych i stacjonarnych
6) charakteryzuje zabiegi fizjoterapeutyczne wykonywane u zwierząt gospodarskich i domowych	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje rodzaje zabiegów fizjoterapeutycznych stosowanych u koni i psów2) rozróżnia urządzenia i materiały niezbędne do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u koni i psów3) dobiera urządzenia i materiały do wykonania zabiegów fizjoterapeutycznych u koni i psów4) omawia wskazania i przeciwwskazania do wykonywanych zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt gospodarskich i domowych
7) wykonuje sanityzację i sterylizację narzędzi weterynaryjnych	<ol style="list-style-type: none">1) rozróżnia narzędzia weterynaryjne poddawane sterylizacji2) opisuje metody sanityzacji i sterylizacji narzędzi weterynaryjnych3) przygotowuje roztwory myjące wykorzystywane w procesie sanityzacji4) dokonuje czynności zabezpieczających narzędzia chirurgiczne przed uszkodzeniami5) dobiera rodzaj sterylizacji do materiałów i narzędzi wykorzystywanych w weterynarii6) obsługuje autoklawy zgodnie z instrukcją7) omawia i ustawia parametry dla materiałów i narzędzi poddawanych sterylizacji8) weryfikuje przebieg procesu sterylizacji9) omawia parametry przechowywania materiałów i narzędzi jałowych10) dokumentuje proces sterylizacji
8) posługuje się dokumentacją lekarsko-weterynaryjną z wykorzystaniem technik komputerowych przeznaczonych dla zakładów leczniczych dla zwierząt	<ol style="list-style-type: none">1) omawia dokumentację lekarsko-weterynaryjną2) wyjaśnia zasady prowadzenia, przechowywania, udostępniania dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej3) obsługuje program komputerowy przeznaczony dla zakładów leczniczych dla zwierząt

ROL.12.4. Wykonywanie czynności z zakresu kontroli i nadzoru weterynaryjnego	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia przepisy dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego	1) wymienia przepisy prawa krajowego i prawa Unii Europejskiej dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego 2) opisuje zasady funkcjonowania, organizacji i zadań właściwego organu realizującego zadania z zakresu kontroli i nadzoru weterynaryjnego
2) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego nad dobrostanem zwierząt gospodarskich	1) opisuje wymagania dotyczące warunków weterynaryjnych gospodarstwa, dokumentacji leczenia oraz dobrostanu zwierząt gospodarskich, na podstawie analizy przepisów prawa 2) prowadzi obserwacje oraz wykonuje pomiary poszczególnych czynników dobrostanu zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, z wykorzystaniem niezbędnego sprzętu i narzędzi 3) ocenia zgodność dokumentacji leczenia oraz dobrostanu zwierząt z wymaganiami weterynaryjnymi 4) wypełnia, zgodnie z instrukcją, druki dokumentów z przeprowadzanej urzędowej kontroli dobrostanu zwierząt
3) wykonuje czynności pomocnicze w sprawowaniu nadzoru weterynaryjnego w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt	1) wymienia podmioty podlegające kontroli w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt 2) wymienia prawa i obowiązki osoby upoważnionej do przeprowadzenia kontroli oraz podmiotu kontrolowanego podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt 3) wymienia czynności kontrolne w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt w zależności od działalności podmiotu podlegającego kontroli 4) wymienia czynności kontrolne w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt w zależności od gatunku lub rodziny zwierząt objętych zakresem kontroli 5) sporządza protokół i opisuje postępowanie po zakończeniu kontroli w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, w tym kontroli, podczas której stwierdzono nieprawidłowości
4) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego nad wytwarzaniem i stosowaniem pasz	1) omawia wymagania weterynaryjne dla pasz, materiałów paszowych i pasz leczniczych 2) wypełnia druki dokumentów z przeprowadzanej urzędowej kontroli wytwarzania pasz 3) pobiera próby paszowe 4) opisuje zasady przeprowadzania urzędowej kontroli zakładów przetwórczych pasz zgodnie z listą kontrolną 5) omawia dokumentację z przeprowadzanej urzędowej kontroli zakładów przetwórczych pasz

5) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli zdrowia zwierząt i ochrony ich zdrowia	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia podmioty zaangażowane w handel zwierzętami gospodarskimi2) wymienia dokumenty wystawiane zwierzętom gospodarskim i domowym niezbędne do prowadzenia handlu tymi zwierzętami3) wymienia rodzaje dokumentów stosowanych podczas podróży handlowych i niehandlowych ze zwierzętami domowymi4) opisuje zasady przeprowadzania urzędowej kontroli warunków transportu i dobrostanu zwierząt podczas transportu zgodnie z obowiązującą listą kontrolną5) wypełnia druki dokumentów stosowanych podczas urzędowej kontroli warunków transportu i dobrostanu zwierząt6) podaje przykłady działalności nadzorowanej oraz wymagania dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności nadzorowanej, która jest związana z ochroną zdrowia zwierząt7) omawia procedury przeprowadzania kontroli działalności nadzorowanej oraz instytucje przeprowadzające tę kontrolę8) omawia wymagania weterynaryjne dotyczące ochrony zdrowia zwierząt9) omawia uprawnienia poszczególnych organów w zakresie ochrony zdrowia zwierząt10) prowadzi dokumentację związaną z kontrolą zdrowia zwierząt
6) wykonuje czynności pomocnicze w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt objętych programami zwalczania lub monitorowania	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia choroby zakaźne zwierząt zgodnie z prawem krajowym:<ol style="list-style-type: none">a) choroby podlegające obowiązkowi zwalczaniab) choroby podlegające obowiązkowi rejestracjic) choroby odzwierzęced) czynniki chorobotwórcze podlegające obowiązkowi monitorowania2) wymienia obowiązki posiadacza zwierząt w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej oraz po dokonaniu jego zgłoszenia3) pobiera próbki do badań diagnostycznych przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt zgodnie z procedurami i instrukcjami4) omawia cel szczepień ochronnych zwierząt5) omawia dokumentację dotyczącą monitorowania i zwalczania chorób zakaźnych, w postaci papierowej i elektronicznej
7) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego pozyskanej od: <ol style="list-style-type: none">a) zwierząt gospodarskich	<ol style="list-style-type: none">1) przedstawia zasady kontroli weterynaryjnej zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność, oraz zasady kontroli weterynaryjnej żywności pochodzenia zwierzęcego, np. w gospodarstwie, w rzeźni, w zakładach rozbioru mięsa, w zakładach obróbki dziczyzny

<p>b) dzikich zwierząt kopytnych i zajęczaków oraz innych ssaków lądowych, łowionych do celów spożycia przez ludzi i uznawanych za zwierzęta łowne na mocy prawa krajowego, w tym ssaków żyjących na terytoriach zamkniętych w warunkach zapewniających im swobodę, zbliżonych do warunków, w jakich żyją zwierzęta łowne, dzikich ptaków pozyskiwanych do celów spożycia, zwanych dalej w niniejszej podstawie programowej „zwierzętami łownymi”</p>	<ol style="list-style-type: none">2) przedstawia zasady systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points System)3) przedstawia zasady czyszczenia i dezynfekcji obowiązujące przy produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego4) przedstawia wymagania weterynaryjne dla produktów pochodzenia zwierzęcego oraz dla produkcji tych produktów, w szczególności mięsa i produktów z mięsa, mleka i produktów mlecznych, jaj i produktów jajecznych, produktów rybołówstwa i miodu5) przedstawia wymagania weterynaryjne dotyczące prowadzenia działalności polegającej na wprowadzeniu produktów pochodzenia zwierzęcego na rynek w ramach zakładu zatwierdzonego lub rejestrowanego6) opisuje zasady monitorowania pozostałości substancji zakazanych lub niedozwolonych7) przedstawia podstawowe informacje z zakresu higieny i dobrej praktyki higienicznej, w szczególności higieny przemysłowej, higieny uboju, rozbioru i przechowywania mięsa, higieny pracy
<p>8) charakteryzuje czynności pomocnicze w ramach dopuszczenia zwierząt gospodarskich do uboju</p>	<ol style="list-style-type: none">1) monitoruje identyfikację i rejestrację zwierząt gospodarskich przeznaczonych do uboju zgodnie z łańcuchem żywnościowym2) identyfikuje objawy choroby, która może mieć niepożądany wpływ na zdrowie ludzi lub zwierząt gospodarskich3) omawia dobrostan zwierząt gospodarskich w gospodarstwie i w rzeźni4) opisuje przebieg kontroli warunków dobrostanu zwierząt gospodarskich w gospodarstwie i w rzeźni w odniesieniu do listy kontrolnej5) rozpoznaje naruszenia dotyczące warunków dobrostanu zwierząt gospodarskich kierowanych do uboju6) opisuje zasady przeprowadzania oraz przebieg badania przedubojowego zwierząt gospodarskich w gospodarstwie i w rzeźni7) omawia warunki dopuszczenia różnych gatunków zwierząt gospodarskich do uboju8) wypełnia, zgodnie z instrukcją, druki dokumentacji badania przedubojowego zwierząt gospodarskich9) omawia zasady prowadzenia uboju z konieczności10) przedstawia wymagania weterynaryjne dotyczące uboju na własne potrzeby

<p>9) charakteryzuje i wykonuje czynności pomocnicze w ramach weterynaryjnego badania poubojowego mięsa pozyskanego od zwierząt gospodarskich i zwierząt łownych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) przedstawia wykluczenia decydujące o określeniu przydatności mięsa do spożycia2) opisuje zakres badań poubojowych tusz i mięsa różnych gatunków zwierząt gospodarskich i łownych3) opisuje metody badania mięsa na włośnię4) dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do badania mięsa na włośnię stosownie do przyjętych metod5) omawia sposoby znakowania mięsa na podstawie analizy przepisów prawa6) wypełnia, zgodnie z instrukcją, dokumentację badania poubojowego mięsa7) opisuje zasady badania poubojowego tusz i narządów zwierząt gospodarskich i zwierząt łownych8) wykonuje rutynowe badanie poubojowe tusz i narządów zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, kury, bez wydawania oceny mięsa, zgodnie z przepisami prawa9) opisuje tusze i narządy zwierząt gospodarskich i łownych ze zmianami anatomopatologicznymi10) odróżnia tusze i narządy zwierząt gospodarskich, takich jak: świnie, owce, kozy, bydło, konie, kury, ze zmianami anatomopatologicznymi od prawidłowych na podstawie oceny wzrokowej11) wykonuje badanie mięsa świń i dzików na włośnię przyjętymi metodami zgodnie z instrukcją i przepisami prawa12) wykonuje znakowanie mięsa świń i bydła zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii
<p>10) charakteryzuje czynności pomocnicze weterynaryjne w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego nad prawidłowym zagospodarowaniem materiału szczególnego ryzyka w rzeźniach i zakładach rozbioru</p>	<ol style="list-style-type: none">1) omawia zasady mycia i odkażania narzędzi, higieny osobistej i przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w kontakcie z materiałem szczególnego ryzyka (specified risk material, SRM)2) przedstawia aktualny wykaz materiału szczególnego ryzyka od bydła, owiec i kóz3) omawia zasady odejmowania materiału szczególnego ryzyka w trakcie przebiegu procesu technologicznego uboju bydła, owiec i kóz4) opisuje zasady gromadzenia i przechowywania materiału szczególnego ryzyka w rzeźniach i zakładach rozbioru5) omawia zasady barwienia materiału szczególnego ryzyka w rzeźniach i zakładach rozbioru6) opisuje zasady usuwania materiału szczególnego ryzyka w rzeźniach i zakładach rozbioru7) wymienia dokumentację sprawowanego nadzoru weterynaryjnego nad zakładami uboju lub rozbioru dotyczącą materiału szczególnego ryzyka8) omawia postępowanie w przypadku naruszeń wypełniania przez zakład zakładowych procedur postępowania z materiałem szczególnego ryzyka

11) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego nad ubocznymi oraz pochodnymi produktami pochodzenia zwierzęcego	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego (UPPZ) 2) segreguje uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego według odpowiedniej kategorii 1, 2 lub 3 3) omawia zakładowe procedury przetwarzania, gromadzenia, transportu, magazynowania, użycia oraz niszczenia ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego w zależności od kategorii 4) dokumentuje postępowanie z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego
12) charakteryzuje obawy konsumentów związane z żywnością pochodzenia zwierzęcego i oszustwami dotyczącymi żywności pochodzenia zwierzęcego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje oszustwa związane z fałszowaniem żywności, np. niewłaściwy skład gatunkowy mięsa, zastępowanie mięsa produktem niemięsnym 2) opisuje oszustwa związane z nieuprawnionym umieszczeniem znaku żywności przypisanego do danego systemu jakości, biorąc pod uwagę krajowe i unijne systemy znakowania żywności 3) opisuje obawy konsumentów co do nadmiernego stosowania leków weterynaryjnych i ich pozostałości w żywności pochodzenia zwierzęcego
13) opisuje zasady organizacji przemysłu: <ol style="list-style-type: none"> a) rolnego i metod produkcji w gospodarstwie b) mięsnego i metod produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego 	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje krajowe systemy produkcji rolniczej, np. gospodarstwo produkcji roślinnej, gospodarstwo produkcji zwierzęcej, gospodarstwo wielkotowarowe, gospodarstwo małotowarowe, gospodarstwo produkcji specjalizowanej 2) opisuje rodzaje zakładów produkujących mięso i produkty mięsne 3) opisuje technologie uboju i rozbioru mięsa 4) opisuje metody produkcji mięsa i produktów mięsnych 5) opisuje zasady pakowania jednostkowego i zbiorczego mięsa 6) omawia etykietowanie produktów pochodzenia zwierzęcego
ROL.12.5. Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) wykonuje czynności kontrolno-obługowe pojazdów samochodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia wpływ stanu technicznego pojazdu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym 2) określa zakres czynności kontrolno-obługowych pojazdu samochodowego 3) interpretuje wskazania przyrządów kontrolno-pomiarowych pojazdów samochodowych 4) ocenia stan techniczny pojazdu samochodowego

2) stosuje przepisy dotyczące ruchu drogowego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia ogólne zasady ruchu drogowego 2) wyjaśnia zasady postępowania podczas kolizji i wypadku 3) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wypadku drogowym 4) określa i stosuje przepisy dotyczące ruchu pojazdów samochodowych 5) stosuje przepisy ruchu drogowego podczas przejazdu przez skrzyżowania 6) stosuje przepisy ruchu drogowego dotyczące pierwszeństwa przejazdu 7) stosuje przepisy ruchu drogowego dotyczące włączania się do ruchu 8) stosuje dopuszczalne prędkości jazdy pojazdów na poszczególnych kategoriach dróg 9) interpretuje znaczenie znaków drogowych
3) przestrzega zasad kierowania pojazdami samochodowymi	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje zasady kierowania pojazdami w ruchu drogowym 2) interpretuje znaczenie nadawanych sygnałów drogowych 3) stosuje zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym
4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą pojazdów samochodowych w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	<ol style="list-style-type: none"> 1) wykonuje czynności codziennej obsługi pojazdu samochodowego 2) wyjaśnia przepisy dotyczące rejestracji pojazdu samochodowego i badań technicznych 3) przygotowuje miejsce pracy kierowcy zgodnie z zasadami ergonomii 4) prowadzi pojazd samochodowy w różnych warunkach drogowych
ROL.12.6. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: <ol style="list-style-type: none"> a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta

<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka</p> <p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p>	<p>1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu</p> <p>2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje</p> <p>3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu</p> <p>4) układa informacje w określonym porządku</p>
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję)</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru)</p>	<p>1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)</p> <p>3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko</p> <p>4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze</p> <p>5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji</p>
<p>4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę</p> <p>2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia</p> <p>3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób</p> <p>4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>5) stosuje zwroty i formy grzecznościowe</p> <p>6) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji</p>

<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)</p> <p>2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym</p> <p>3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym</p> <p>4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację</p>
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem obcym nowożytnym</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego</p> <p>2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe</p> <p>3) korzysta z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>4) identyfikuje słowa klucze, internacjonalizmy</p> <p>5) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa</p> <p>6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
<p>ROL.12.7. Kompetencje personalne i społeczne</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) przestrzega zasad kultury i etyki w związku z realizacją zadań zawodowych</p>	<p>1) wyjaśnia, czym jest zasada (norma, reguła) moralna i podaje przykłady zasad (norm, reguł) moralnych</p> <p>2) rozróżnia etyczne i nieetyczne zachowania w zawodzie</p> <p>3) stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku</p> <p>4) interpretuje odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska</p>
<p>2) analizuje własną kreatywność i otwartość na zmiany</p>	<p>1) określa możliwości wykorzystania własnej kreatywności w wykonywaniu zadań zawodowych</p> <p>2) opisuje proces wprowadzania zmiany</p> <p>3) działa w sytuacji zmiany (np. warunków pracy, stanu zwierzęcia, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych)</p> <p>4) przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady</p>

3) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy w zawodzie 2) omawia czynniki stresogenne 3) opisuje konsekwencje długotrwałego pozostawania pod wpływem stresu 4) określa najczęściej stosowane techniki radzenia sobie ze stresem i obniżania jego poziomu 5) opisuje różne formy zachowań asertywnych w radzeniu sobie ze stresem
4) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje umiejętności i kompetencje zawodowe 2) uzasadnia znaczenie kształcenia ustawicznego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych 3) planuje ścieżkę własnego rozwoju na podstawie analizy własnych kompetencji i umiejętności zawodowych 4) dobiera formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości 5) uzasadnia konieczność maksymalnego wykorzystania umiejętności zawodowych w celu podwyższenia jakości opieki weterynaryjnej, dobrostanu zwierząt i zdrowia publicznego
5) przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania i przesyłania danych osobowych 2) przechowuje dane osobowe opiekunów zwierząt zgodnie z przepisami prawa 3) przedstawia konsekwencje wynikające z naruszenia tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 4) omawia znaczenie przestrzegania zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych
6) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej 2) interpretuje mowę ciała w komunikacji 3) stosuje aktywne metody słuchania 4) udziela odpowiedzi w sposób zrozumiały, odpowiedni do sytuacji 5) współpracuje z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia publicznego
ROL.12.8. Organizacja pracy małych zespołów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia metody i techniki pracy w grupie najskuteczniejsze w pracy w zawodzie 2) uzasadnia celowość planowania pracy zespołu wykonującego przydzielone zadania w zawodzie 3) planuje wykonanie zadania zgodnie z dokonaną oceną możliwości finansowych i w określonym czasie 4) wyznacza jasno określone cele pracy zespołu w zależności od rodzaju wykonywanej pracy zespołowej 5) wskazuje przykłady efektywnej i nieefektywnej pracy zespołu w zawodzie

	<ol style="list-style-type: none">6) analizuje kompetencje poszczególnych członków zespołu do wykonania zadania7) dobiera członków do zespołu zgodnie z ich kompetencjami
2) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none">1) przedstawia strategię kierowania zespołem2) wskazuje cechy skutecznego menedżera i lidera grupy3) opisuje zakres obowiązków kierownika zespołu realizującego przydzielone zadanie4) wyznacza kolejne etapy pracy zespołu wykonującego przydzielone zadanie5) kieruje pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy6) ocenia przebieg wykonywanego zadania, wyciąga wnioski i dokonuje zmian w jego przebiegu7) motywuje członków zespołu do efektywnego wykonywania przydzielonych zadań8) przewiduje konsekwencje podejmowanych decyzji w kierowaniu pracą zespołu
3) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none">1) określa kryteria jakości realizowanych zadań2) ocenia zgodność wykonywania przydzielonych zadań z przyjętymi kryteriami
4) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy	<ol style="list-style-type: none">1) podaje przykłady wpływu postępu technicznego na doskonalenie jakości pracy w zawodzie2) wyszukuje informacje na temat stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy3) wskazuje argumenty za wykorzystaniem i przeciw wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w wykonywanej pracy4) podaje przykłady wpływu właściwej i niewłaściwej organizacji pracy zespołu na osiągnięte efekty5) dobiera nowoczesne rozwiązania techniczne (sprzęt, narzędzia) do rodzaju wykonywanego zadania, stosując kryterium poprawy jakości pracy6) dobiera rozwiązania organizacyjne pracy zespołu, stosując kryterium poprawy warunków i jakości pracy7) planuje wyposażenie stanowiska pracy w nowoczesne rozwiązania techniczne (sprzęt, narzędzia)
5) korzysta z usług instytucji i organizacji działających na rzecz wsi i rolnictwa	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia instytucje i organizacje działające na rzecz wsi i rolnictwa2) wyszukuje informacje udostępniane przez instytucje i organizacje działające na rzecz wsi i rolnictwa3) opisuje zakres usług oferowanych przez instytucje i organizacje działające na rzecz wsi i rolnictwa w kontekście możliwości ich wykorzystania

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARI

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji ROL.11. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt

Pracownia anatomiczna wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z oprogramowaniem biurowym, drukarką ze skanerem i kopiarką A4, projektorem multimedialnym, ekranem projekcyjnym,
- tablicę interaktywną lub monitor interaktywny,
- tablice poglądowe z układami i narządami zwierząt,
- atlasy anatomiczne interaktywne,
- atlasy histologiczne interaktywne,
- prezentacje multimedialne na temat anatomii i fizjologii zwierząt,
- filmy dydaktyczne na temat anatomii i fizjologii zwierząt,
- modele anatomiczne układów i narządów zwierzęcych (np. konia, bydła, owcy, świni, kozy, kota, psa),
- szkielety zwierząt gospodarskich oraz zwierząt domowych,
- czaszki zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych z pełnym uzębieniem, takich jak: koń, bydło, owca, świnia, koza, kot, pies,
- luźne kości różnych gatunków zwierząt (konia, bydła, owcy, świni, kozy, kota, psa),
- biblioteczkę podręczną wyposażoną w publikacje zawodowe,
- stanowisko dydaktyczne (jedno stanowisko dla dwóch uczniów) wyposażone w mikroskop, preparaty mikroskopowe histologiczne, preparaty mikroskopowe, atlas anatomii topograficznej, atlas histologiczny i inne atlasy anatomii zwierząt, odzież ochronną do pracy ze zwierzętami oraz środki ochrony indywidualnej.

Pracownia prosektorium (miejsce i urządzenia do przechowywania zwłok zwierzęcych) wyposażona w:

- lodówkę i zamrażarkę lub szafę do przechowywania zwłok zwierzęcych, atlasy anatomiczne, atlasy histologiczne,
- materiał sekcyjny, np. narządy wewnętrzne zwierząt (serce, płuca, nerki, wątroba i inne),
- stół sekcyjny,
- stolik narzędziowy,
- narzędzia sekcyjne (noże sekcyjne, nożyczki, pęsety, haki tkankowe, piły, dłuta),
- jednorazowe pojemniki na tkanki, tacki,
- sprzęt do odkażania, produkty biobójcze,
- pojemniki na odpady do utylizacji:
 - pojemnik czerwony – odpady zakaźne,
 - pojemnik żółty – odpady niebezpieczne inne niż zakaźne,
 - pojemnik czarny – odpady inne niż niebezpieczne,
- środki ochrony indywidualnej, np. rękawiczki, fartuchy, maski, buty ochronne, okulary ochronne, kombinezony,
- procedurę postępowania z odpadami medycznymi (selektywne zbieranie odpadów weterynaryjnych),
- procedurę utylizacji zwłok zwierząt (zawartą umowę z firmą utylizującą zwłoki zwierząt).

Pracownia zootechniczna wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z oprogramowaniem biurowym, drukarką ze skanerem i kopiarką A4, projektorem multimedialnym, ekranem projekcyjnym,
- tablicę interaktywną lub monitor interaktywny,
- tablice poglądowe z rasami zwierząt, np. koni, bydła, owiec, świń, kóz, kotów, psów,

- biblioteczkę zawodową wyposażoną w materiały dotyczące chowu zwierząt gospodarskich i domowych:
 - metodę oceny kondycji koni BCS (Body Condition Scoring),
 - metodę oceny kondycji krów mlecznych i bydła opasowego BCS (Body Condition Scoring),
 - normy żywieniowe przeżuwaczy, koni, świń, kur,
 - atlasy ras zwierząt, np. bydła, koni, owiec, kóz, świń, psów, kotów,
 - atlasy roślinne, np. traw, roślin pastewnych, ziół, roślin szkodliwych i trujących,
- odzież ochronną do pracy ze zwierzętami, np. ubranie robocze, buty robocze z ochroną palców, rękawice robocze lub gumowe,
- programy komputerowe z wersją demonstracyjną do obsługi platformy IRZplus,
- program komputerowy do układania dawek pokarmowych dla zwierząt,
- wzorce oceny organoleptycznej pasz,
- poskrom (klatkę poskromową) mechaniczny lub hydrauliczny,
- stanowisko dydaktyczne wyposażone w:
 - sprzęt i narzędzia do wykonywania pomiarów zoometrycznych (miarę zoometryczną, cyrkiel zoometryczny, laskę zoometryczną),
 - zestawy próbek pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i domowych,
 - zdjęcia i zestawy zasuszonych okazów traw, roślin pastwiskowych, ziół oraz roślin szkodliwych i trujących,
 - tabele norm żywienia,
 - sprzęt i narzędzia do przygotowania i zadawania pasz (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): wiadro do pojenia cieląt, mieszkado do przygotowania preparatów mlekozastępczych, pojemnik z miarką, wagę,
 - środki identyfikacji dla zwierząt zgodne z przepisami dotyczącymi systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt (bydła, owiec, kóz, świń, jeleniowatych, wielbłądowatych, koniowatych) oraz akcesoria do znakowania, takie jak: kolczykownice, tatuownice, zestaw do identyfikacji zwierząt domowych, czytnik transponderów,
 - sprzęt do poskramiania zwierząt (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): poskrom laskowy dla bydła, klamrę na ścięgno Achillesa, pętlę na nogi dla bydła i koni, obroże, kagańce, klucz Harmsa, koła nosowe i zaciskacze, drażek do prowadzenia buhaja, pętlę ryjową dla świń, dutkę nosową dla koni, chwytak na koty, chwytak dla psów, rękawice ochronne do chwytania i trzymania psów i kotów, torbę iniekcyjną dla psów i kotów, podbierak do łapania psów i kotów, siatkę do łapania zwierząt umieszczoną na drażku i siatkę do zarzucania,
 - zestaw narzędzi do pielęgnacji skóry bydła i koni (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): sześć sztuk szczotek twardych i miękkich, sześć sztuk zgrzebeł metalowych (spiralnych lub wielorzędowych), sześć sztuk zgrzebeł plastikowych (igiełkowych lub innych), myjkę, maszynkę do strzyżenia, nożyczki, sześć sztuk gąbek i ściągaczy do wody,
 - zestaw narzędzi do ręcznej i mechanicznej korekcji racic i kopyt (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): sześć sztuk noży korekcyjnych racicowych (kopytowych), miarek do wymiarowania racic, kopystek lub szczotkokopystek ze skrobakiem oraz po jednej sztuce narzędzi, takich jak: kleszcze czołowe, nożyce boczne, keratofrezarka, tarcza do korekcji racic, tarnik, cęgi do korekcji racic, czułki do badania racic (kopyt), młotek do podkuwania, pobijak drewniany, tasak do kopyt, preparaty natłuszczające, pędzel do natłuszczania, smołę bukową, pastę do racic,
 - zestaw do pielęgnacji pazurów u psów i kotów (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): po jednej sztuce cążek, obcinacza, gilotynek, kleszczy, nożyc, nożyczek, szlifierek do pazurów,
 - zestaw do pielęgnacji zębów u psów i kotów (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): zestaw szczotek i pastę do zębów, skaler do usuwania kamienia nazębnego,
 - zestaw do pielęgnacji skóry i sierści u psów i kotów (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): miejsce do kąpieli, szampony, odżywki, różne rodzaje szczotek (gumowe, metalowe), grzebień, narzędzia usuwające podszerstek, filcak, trymer, nożyczki, ręczniki, suszarkę do włosów,
 - zestaw do pielęgnacji uszu psów i kotów (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześć osób): gaziki, patyczki do uszu, preparat do czyszczenia uszu,
 - sprzęt i narzędzia do wykonywania zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): kleszcze i szlifierkę do skracania kielków u prosiąt, dekornizator (gazowy, elektryczny), sztyfty chemiczne, piłkę (linkę) do obcinania rogów, zaciskacz i koła nosowe (przeciw samozdajaniu się krów i dla buhajów), emaskulator, kleszcze Burdizzo,

obcinacz ogonków elektryczny i gazowy, kleszczyki do kastracji prosiąt, oprawki i ostrza skalpela, stojak do kastracji prosiąt, kubek do dezynfekcji strzyków, środki dezynfekcyjne w spreju,

- sprzęt i narzędzia do wykonywania zabiegów specjalnych (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów): zdjęcia szkodników i ich odchodów, różnego rodzaju pułapki i potrzaski na myszy i szczury, stacje deratyzacyjne, trucizny, tacki na trutki, opryskiwacze, opylacze, środki myjące i preparaty dezynfekcyjne, maty dezynfekcyjne, lepy, pułapki na owady, lampy owadobójcze, środki ochrony indywidualnej: rękawiczki, fartuchy, maski, buty ochronne, okulary ochronne, kombinezony, apteczkę weterynaryjną.

Pracownia rozrodu i inseminacji wyposażona w:

- stanowisko komputerowe z dostępem do internetu, z oprogramowaniem biurowym, drukarką ze skanerem i kopiarką A4, projektorem multimedialnym, ekranem projekcyjnym,
- tablicę interaktywną lub ekran interaktywny,
- tablice poglądowe z narządami układu rozrodczego poszczególnych gatunków zwierząt, sztuczną pochwę dla bydła, modele anatomiczne narządów układu rozrodczego zwierząt gospodarskich i domowych,
- biblioteczkę podręczną wyposażoną w:
 - filmy dydaktyczne na temat rozrodu i inseminacji zwierząt gospodarskich i domowych,
 - książki dotyczące hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich i domowych,
 - kalendarze rujowe świń oraz kalendarze pokryć i wycieleń dla bydła,
 - wzory świadectw pokrycia,
 - wzory świadectw zootechnicznych i innych dokumentów hodowlanych,
 - akty prawne dotyczące hodowli zwierząt,
 - prospekty podmiotów zajmujących się inseminacją zwierząt,
 - aktualne katalogi buhajów i knurów różnych podmiotów zajmujących się inseminacją zwierząt, zwierząt gospodarskich, np. bydła, świń,
- stanowisko dydaktyczne wyposażone w (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów):
 - sprzęt, narzędzia i materiały do inseminacji bydła i świń: fantom krowy do inseminacji, fantom do inseminacji lochy i fantom do porodów u lochy, jeden zestaw inseminacyjny dla bydła (kontener z ciekłym azotem do przechowywania i transportu nasienia bydła, porcje nasienia buhaja w słomkach, pęsetę, rozmrażacz do nasienia, pistolet inseminacyjny, osłonki na pistolet, obcinarkę, żel inseminacyjny, rękawice inseminacyjne, ręczniki jednorazowe), jeden zestaw inseminacyjny dla świń (unasiennianie różnymi technikami, porcje nasienia knura w opakowaniach dostępnych na rynku, pojemnik termoizolacyjny do transportu nasienia knura, różnego rodzaju katetery inseminacyjne, ręczniki papierowe), dokumentację sztucznego unasienniania bydła i świń,
 - pipety do inseminacji kłaczy (nasienie schłodzone lub mrożone),
 - pipety inseminacyjne, katetery dla suk, zestaw do pobierania nasienia psa,
 - pistolet inseminacyjny dla kóz i owiec,
 - zestaw do pobierania nasienia, pistolet inseminacyjny z kamerą,
 - sprzęt i narzędzia do oceny nasienia: zestaw do pobierania nasienia (lejek, butelkę o podwójnych ściankach, wirówkę do nasienia, mikroskop trójtorowy z kamerą i stolikiem przesuwym),
 - sprzęt i narzędzia do udzielania pomocy porodowej: linki i łańcuszki porodowe, retraktor (wycielacz), haki porodowe tępe i ostre, kleszcze porodowe dla świń, kleszcze porodowe dla psów i kotów,
 - apteczkę weterynaryjną.

Szkoła zapewnia dostęp do:

- elektronicznego wykrywacza rui bydła i świń,
- sztucznej pochwy do pobierania nasienia buhaja, tryka, kozła, ogiera (otwarta i zamknięta),
- androskopu (urządzenia do oceny jakości nasienia),
- sprzętu i narzędzi do diagnozowania ciąży: ultrasonografu z sondą rektalną i convex,
- zestawu do fetotomii,
- zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, świnię, owce, kozy, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy i koty,
- zakładów leczniczych dla zwierząt, takich jak: przychodnie, kliniki, szpitale.

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji ROL.12. Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych

Pracownia profilaktyki i leczenia zwierząt wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z oprogramowaniem biurowym, projektorem multimedialnym, ekranem projekcyjnym,
- stół zabiegowy dla małych zwierząt, lampę bezcieniową, lampę bakteriobójczą,
- urządzenie do sterylizacji (autoklaw lub sterylizator powietrzny),
- ultrasonograf z sondą liniową lub convex wraz z instrukcją obsługi,
- elektrokardiograf wraz z instrukcją obsługi,
- monitor weterynaryjny wraz z instrukcją obsługi,
- fantom psa do przeprowadzania pierwszej pomocy,
- fantom psa do intubacji i wkłuc dożylnych,
- łapę psa do wykonywania iniekcji dożylnych,
- środki ochrony indywidualnej, np. strój zabiegowy (bluza i spodnie weterynaryjne, fartuch zabiegowy, czepek, maski, rękawiczki chirurgiczne jałowe),
- sprzęt do odkażania, produkty biobójcze,
- stanowiska dydaktyczne badania zwierząt wyposażone w (zestaw dla grupy zajęciowej liczącej nie więcej niż sześciu uczniów):
 - sprzęt i narzędzia diagnostyczne (termometry, stetoskopy, otoskopy, młoteczki opukowe, plezymetry, latarki, wzierniki),
 - sprzęt i narzędzia do pobierania materiału biologicznego od zwierząt, w tym stazy, kleszczyki hemostatyczne, cewniki urologiczne, sondy żołądkowe, maszynki do golenia,
 - materiały do pobierania materiału biologicznego, w tym jednorazowe igły i strzykawki, próbki na krew, igły punkcyjne, skalpele, wymazówki suche, wymazówki z podłożem transportowym, szkiełka podstawowe i nakrywkowe, jednorazowe pojemniki na materiał biologiczny, gaziki, szybkie testy diagnostyczne do wykrywania chorób zakaźnych i inwazyjnych,
 - procedury badania klinicznego zwierząt gospodarskich i domowych,
- stanowisko dydaktyczne – salę zabiegową, wyposażoną w stolik narzędziowy, stół zabiegowy, narzędzia do udzielania pierwszej pomocy, w tym sondy żołądkowe, trokar, narzędzia chirurgiczne (kleszczyki hemostatyczne, pęsety anatomiczne i chirurgiczne, igłotrzymacze, spinaki do serwet chirurgicznych, trzonki do skalpeli, haki tkankowe), serwety operacyjne, nici chirurgiczne, igły traumatyczne i atraumatyczne, materiały opatrunkowe (gaziki, watę, ligninę, bandaże elastyczne i dziane, opatrunki gipsowe, plastry samoprzylepne),
- materiały do wykonywania czynności profilaktycznych i leczniczych, w tym weterynaryjne produkty lecznicze wraz z ulotkami, wyroby i materiały medyczne (jednorazowe igły, strzykawki, katetery dożylnie, aparaty do przetaczania płynów, cewniki urologiczne),
- stanowisko komputerowe dla nauczyciela z oprogramowaniem demonstracyjnym do obsługi zakładu leczniczego dla zwierząt,
- dokumentację lekarsko-weterynaryjną, kalendarze szczepień i odrobaczeń u zwierząt gospodarskich i domowych,
- prezentacje oraz filmy z zakresu profilaktyki i leczenia zwierząt.

Laboratorium diagnostyczne wyposażone w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, oprogramowaniem biurowym, projektorem multimedialnym, ekranem projekcyjnym,
- analizator hematologiczny wraz z instrukcją obsługi,
- analizator biochemiczny wraz z instrukcją obsługi,
- analizator moczu wraz z instrukcją obsługi,
- wirówkę wraz z instrukcją obsługi,
- cieplarkę wraz z instrukcją obsługi,
- lodówkę,
- mikroskopy optyczne (z cyfrowym wyświetlaczem, trójtorowe z kamerą, stereoskopowe),
- suszarkę do szkła laboratoryjnego, szkło laboratoryjne (zlewki, cylindry, lejki stożkowe, płytki Petriego, bagietki, szkiełka podstawowe, szkiełka nakrywkowe), stojaki laboratoryjne,

- środki ochrony indywidualnej, np. fartuch laboratoryjny, rękawiczki jednorazowe,
- sprzęt do odkażania, produkty biobójcze,
- materiał biologiczny,
- dokumentację laboratoryjną,
- stanowisko dydaktyczne podstawowych badań laboratoryjnych wyposażone w barwniki do preparatów, paski testowe do badania moczu, olejek immersyjny, atlasy osadu moczu, instrukcje i procedury,
- stanowisko dydaktyczne do badań parazytologicznych wyposażone w odczynniki laboratoryjne, olejek immersyjny, instrukcje i procedury, atlasy parazytologiczne,
- stanowisko dydaktyczne do badań mikrobiologicznych wyposażone w palniki gazowe lub spirytusowe, drobny sprzęt laboratoryjny (ezy, głaszczki laboratoryjne), barwniki do preparatów, pożywki do hodowli mikroorganizmów, krążki antybiotykowe, olejek immersyjny, instrukcje i procedury,
- stanowisko dydaktyczne do badań mięsa w kierunku włośni wyposażone w zestaw do badania mięsa na obecność włośni metodą wytrawiania próbki zbiorczej wspomaganego mieszałem magnetycznym, kwas HCl 25%, pepsynę, sedymentator, statyw, zlewkę szklaną, cylinder miarowy, szklany lejek, metalowe sitko, szalkę do liczenia larw, trychinoskop, dziennik badania na włośnię, system odprowadzania oparów, procedury, środki ochrony indywidualnej.

Pracownia kontroli i nadzoru weterynaryjnego wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z oprogramowaniem biurowym, drukarką ze skanerem i kopiarką A4, projektorem multimedialnym, ekranem projekcyjnym,
- internetową bazę obowiązujących aktów prawnych,
- sprzęt do wykonywania pomiarów środowiskowych (anemometria), np. higrometr, termometr, luksomierz, sonometr – z instrukcją obsługi, sprzęt do pomiaru stężenia gazów (np. dwutlenku węgla, siarkowodoru, amoniaku),
- taśmę mierniczą,
- stanowisko dydaktyczne do badania mięsa w kierunku wykrycia przywry mięśniowej metodą AMT (technika migracji mesocerkarii przywry mięśniowej) – lejek szklany, metalowe sitko, gumowy wężyk z zaciskiem, cylinder miarowy, szalka do liczenia larw, trychinoskop, zlewka szklana, termometr szklany laboratoryjny,
- procedury przetwarzania, gromadzenia, transportu, magazynowania, użycia oraz niszczenia ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego w zależności od kategorii,
- procedury odejmowania, barwienia, gromadzenia i utylizacji materiałów szczególnie ryzyka,
- procedury uboju, rozbioru, przechowywania produktów pochodzenia zwierzęcego,
- procedury czyszczenia i dezynfekcji w zakładach,
- dokumentację związaną z wdrażaniem systemu HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points System) w rzeźniach, w zakładach rozbioru mięsa i innych zakładach produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego.

Szkoła zapewnia dostęp do:

- zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, konie, świnie, owce, kozy, kury, oraz zwierząt domowych, takich jak: psy, koty,
- zakładów leczniczych dla zwierząt, takich jak: przychodnie, kliniki, szpitale.
- placu manewrowego, pojazdu silnikowego przeznaczonego do nauki jazdy i zbioru przepisów ruchu drogowego oraz pomocy dydaktycznych, właściwych ze względu na rodzaj prowadzonego szkolenia.

Zajęcia indywidualne z uczniem:

- nauka jazdy w zakresie kategorii B zgodnie z przepisami dotyczącymi kierujących pojazdami.

Uczeń jest przygotowywany do kierowania pojazdem silnikowym oraz do egzaminu państwowego na prawo jazdy odpowiedniej kategorii zgodnie z przepisami dotyczącymi kierujących pojazdami.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: gospodarstwa rolne prowadzące chów zwierząt gospodarskich, podmioty świadczące usługi z zakresu inseminacji bydła i świń, hodowle psów i kotów, schroniska i hotele dla zwierząt oraz zakłady lecznicze dla zwierząt, w tym gabinety weterynaryjne, przychodnie weterynaryjne, lecznice weterynaryjne, weterynaryjne laboratoria diagnostyczne, organy kontroli i nadzoru weterynaryjnego oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodzie.

Liczba tygodni przeznaczonych na realizację praktyk zawodowych: 8 tygodni (280 godzin).

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DLA KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONYCH W ZAWODZIE¹⁾

ROL.11. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
ROL.11.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
ROL.11.2. Podstawy anatomii i fizjologii zwierząt gospodarskich i domowych	155
ROL.11.3. Prowadzenie chowu zwierząt gospodarskich i domowych	215
ROL.11.4. Prowadzenie rozrodu i inseminacji zwierząt gospodarskich i domowych	210
ROL.11.5. Język obcy zawodowy	30
Razem	640
ROL.11.6. Kompetencje personalne i społeczne ²⁾	
ROL.11.7. Organizacja pracy małych zespołów ²⁾	

ROL.12. Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
ROL.12.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
ROL.12.2. Wykonywanie czynności pomocniczych w diagnozowaniu chorób zwierząt	185
ROL.12.3. Wykonywanie czynności pomocniczych związanych z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt	305
ROL.12.4. Wykonywanie czynności z zakresu kontroli i nadzoru weterynaryjnego	195
ROL.12.5. Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B	30
ROL.12.6. Język obcy zawodowy	30
Razem	775
ROL.12.7. Kompetencje personalne i społeczne ²⁾	
ROL.12.8. Organizacja pracy małych zespołów ²⁾	

¹⁾ W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w danym typie szkoły, zachowując minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli dla efektów kształcenia właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

²⁾ Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.